

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Krajskému státnímu zastupitelství České Budějovice**, se sídlem Goethova 2, České Budějovice, a **Okresnímu státnímu zastupitelství České Budějovice**, se sídlem Goethova 2, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 8. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 83,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) ze dne 7. 8. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 83, kterým bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení krajského soudu ze dne 10. 11. 2008, č. j. 10 Ca 219/2008 - 4, jímž byla odmítnuta stěžovatelova žaloba proti Krajskému státnímu zastupitelství a Okresnímu státnímu zastupitelství v Českých Budějovicích na ochranu před nezákonným zásahem těchto státních orgánů.

Ze spisové dokumentace Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel proti usnesení krajského soudu ze dne 10. 11. 2008, č. j. 10 Ca 219/2008 – 4, osobně podal dne 12. 12. 2008 (viz č. l. 11 soudního spisu) kasační stížnost, aniž by však za ni zaplatil soudní poplatek. Stěžovatel současně požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Podáním ze dne 4. 2. 2009 stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků. Na tyto žádosti reagoval krajský soud usnesením ze dne 21. 1. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 15, a

usnesením ze dne 17. 2. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 25, v jejichž výrocích vždy uvedl, že „*návrh žalobce na osvobození od soudních poplatků se zamítá*“. Proti druhému citovanému usnesení podal stěžovatel opožděně kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu odmítl usnesením ze dne 20. 4. 2009, č. j. 4 Aps 3/2009 - 46. Následně vyzval krajský soud stěžovatele usnesením ze dne 28. 4. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 49, k zaplacení soudního poplatku do 7 dnů. Žádost o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku zamítl usnesením ze dne 30. 4. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 - 52. Stěžovatel poté několikrát žádal o opravu odůvodnění výše citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu a doplnil svou meritorní kasační stížnost, avšak soudní poplatek neuhradil. Krajský soud poté předložil kasační stížnost stěžovatele spolu se spisem Nejvyššímu správnímu soudu, který ji však krajskému soudu vrátil, neboť kasační stížnost trpěla kromě nedostatku povinného zastoupení také nesplněním poplatkové povinnosti za řízení o kasační stížnosti, o jehož následcích rozhoduje podle § 9 odst. 1, 3 ve smyslu § 3 odst. 4 zákona o soudních poplatcích krajský soud.

Krajský soud následně napadeným usnesením ze dne 7. 8. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 - 83, zastavil řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění svého usnesení zdůraznil, že jako soud věcně příslušný ve smyslu § 3 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku (viz usnesení ze dne 28. 4. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 49) a podle § 9 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) jej poučil o následcích jeho nezaplacení ve stanovené lhůtě. Protože stěžovatel nezaplatil soudní poplatek ve stanovené lhůtě ani později do okamžiku rozhodnutí, krajský soud podle § 9 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 4 zákona o soudních poplatcích řízení o kasační stížnosti zastavil.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, v níž namítl, že krajský soud nerozhodl o jeho žádosti o ustanovení zástupce, protože žádné rozhodnutí neobsahuje výrok o stěžovatelově žádosti o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Podle jeho názoru byla lhůta pro zaplacení soudního poplatku přetržena žádostí založenou na č. l. 50 spisu, v níž žádal o prodloužení lhůty na zaplacení soudního poplatku do doby „než Nejvyšší správní soud prozkoumá uvedený a doručený návrh“. Protože krajský soud tuto lhůtu k zaplacení soudního poplatku neprodloužil, znemožnil mu poplatek uhradit a vést předmětné řízení. Ohradil se také proti tomu, že soudní spis obsahuje kopii kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu vedeného pod sp. zn. 10 Ca 8/2009. V doplnění kasační stížnosti namítl, že za krajský soud rozhodoval asistent soudce a nikoli předseda senátu. Setrval na názoru, že měl být osvobozen od soudních poplatků a měla mu být prodloužena lhůta, aby si požádal o právní pomoc u jiného orgánu. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu ze dne 7. 8. 2009, č. j. 10 Ca 219/2008 – 83, a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud shledal, že ač stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvedl důvody jejího podání, z jejího obsahu a procesního stavu řízení je zřejmé, že byla podána z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Rovněž připomíná, že v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost, není třeba trvat na uhrazení poplatku za toto řízení ani na podmínce povinného zastoupení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, či ze dne 30. 6. 2009, č. j. 2 As 20/2009 – 23, přístupné na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud podotýká, že podle ustanovení § 3 odst. 4 zákona o soudních poplatcích platí, že ve věcech poplatků za řízení o kasační stížnosti rozhoduje krajský soud. Podle ustanovení § 9 odst. 1, 3 téhož zákona je krajský soud povinen stěžovatele vyzvat k zaplacení soudního poplatku, poučit jej o následcích jeho nezaplacení a v případě neuposlechnutí výzvy řízení za podmínek uvedeného ustanovení zastavit.

Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Podle § 4 odst. 1 písm. d) téhož právního předpisu vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Za kasační stížnost přitom podle položky č. 15 sazebníku zákona o soudních poplatcích činí výše poplatku 3000 Kč. Splnění této povinnosti přitom není vázáno až na výzvu soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 As 24/2004 - 49, dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud přitom považuje za nutné zdůraznit, že je přezkoumáváno rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, v němž již soud nezjišťuje osobní poměry či důvody pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, ale pouze skutečnost, zda byl zaplacen soudní poplatek či nikoli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2007, č. j. 9 As 79/2007 - 18).

Předpokladem zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích) je tedy nejen to, že poplatek nebyl zaplacen, ale také to, že účastník byl k jeho zaplacení, tj. splnění povinnosti vyplývající mu ze zákona, vyzván a poučen o následcích nesplnění výzvy. Z výše uvedeného postupu správních soudů ve věci je zřejmé, že krajský soud zastavil předmětné řízení o kasační stížnosti ze dne 12. 12. 2008 v souladu se zákonem. Rozhodl o jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků. Poté, co bylo rozhodnuto o kasační stížnosti proti usnesení o zamítnutí stěžovatelova návrhu na osvobození od soudních poplatků, jej k zaplacení soudního poplatku vyzvala a zároveň jej poučil, že pokud nezaplatí soudní poplatek ve výši 3000 Kč, řízení zastaví.

K výtce stěžovatele, že krajský soud nerozhodl o jeho žádosti o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud podotýká, že z hlediska přezkoumání otázky, zda byl či nebyl zaplacen soudní poplatek, je tato výtka nerozhodná. Nad rámec potřebného odůvodnění potom soud poznamenává, že podle

ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. může být účastník na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků, pokud doloží, že nemá dostatečné prostředky. Jedním z předpokladů pro ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti je tak v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 s. ř. s. skutečnost, že stěžovatel nemá dostatečné prostředky. Krajský soud proto zkoumal předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce současně. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatel není osvobozen od soudních poplatků, což náležitě vyjádřil ve výrocích svých usnesení založených na č. l. 15 a 25 spisu. Protože u stěžovatele nebyly shledány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nemohl mu krajský soud v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. ani ustanovit zástupce.

Z výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud nepochybil, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu